

פרשת ראה

כי ירחיב ה' אלוקיך את גבולך כאשר דיבר לך ואמרת אוכלה בשר כי תאווה נפשך לאכול בשר בכל אות נפשך תאכל בשר (יב, כ)

כי ירחיב ה' אלוקיך את גבולך ואמרת אוכלה בשר, היה רבי אלעזר בן עזריה אומר מי שיש לו וכו' מאה מזה (אוכל) ליטרא בשר בכל יום. (תוספתא ערכין פ"ד, י).

מבואר, דר"א בן עזריה פי' את דברי הפסוק שלפנינו, דכי ירחיב ה' אלוקיך את גבולך דהיינו שיהיה לך מאה מנה 'תאווה נפשך לאכול בשר', וצ"ב מדוע דוקא מאה מנה נחשב להרחבת גבול.

ויש לפרש ע"פ מה דשנינו (פאה פ"ח מ"ח) 'מי שיש לו מאתים זוז לא יטול לקט שכחה ופאה ומעשר עני', וביאר בזה המרדכי (ב"ב אות תק) 'שיערו חכמים שזהו שיעור הוצאה לשנה מזונות ומלבושים לו ולאשתו, ואמנם זהו השיעור לשנה אחת לשני אנשים, ואילו לאדם אחד הוי מאה זוז. נמצא לפ"ז דהשיעור של שבעים שנה שהם ימי האדם שבעים מנה, שבכל מנה יש מאה זוז ולשבעים שנה יוצא שבעים מנה.

ברם שיעור זה הוא בדוחק ובצמצום, ובוודאי שהחי ברחבות צריך ליותר מכך, אלא שחז"ל קבעו דמי שיש לו סכום זה אין לו ליטול צדקה.

והנה בספרי על הפסוק 'כי ירחיב ה' אלוקיך את גבולך כאשר דיבר לך', איתא 'מה דיבר לך את ארץ קיני וקניזי וקדמוני', דהיינו דהאבות ירשו רק ארץ ז' עממים, אך לאחר שירחיב ה' את גבולנו יתוספו עדו ג' עמים, וביחד יהיה עשרה עמים בכלל ארץ ישראל.

נמצינו למדים דמי שיש לו שבעה ונהיה לו עשרה נחשבת זאת לו להרחבה, נמצא א"כ דאם יש לו שבעים מנה כדי פרנסה לשבעים שנה והגיע למאה מנה הרחבה היא לו.

מכך הסיק רבי אלעזר בן עזריה דלאחר שהחריב ה' את גבולו יש לו מאה מנה, על כך אמר דלאחר שיש לו כך אוכל ליטרא בשר בכל יום.

מקור: רבי מאיר יחיאל הלוי מאוסטרובצה